

2 - Denunțarea unei infracțiuni și drepturile mele pe parcursul cercetării sau al procesului

Cum pot denunța săvârșirea unei infracțiuni?

În cazul în care sunteți victima unei infracțiuni, puteți denunța infracțiunea către procuror sau poliție, prin formularea unei plângeri penale (*énklisi* sau *mínysi*). [În sens strict, *énklisi* reprezintă plângerea penală formulată chiar de către victimă. În anumite situații, procedura penală va fi inițiată numai dacă există o astfel de plângere (de exemplu, în caz de infracțiuni împotriva onoarei și reputației unei persoane). *Mínysi* reprezintă plângerea penală sau denunțul formulat de o altă parte decât victima, în cazul unei infracțiuni pe care autoritățile o pot urmări în justiție din proprie inițiativă, indiferent dacă victima formulează sau nu formulează o plângere în acest sens. Cu toate acestea, termenul *mínysi* este utilizat în practică pentru a face referire la ambele tipuri de plângeri. Astfel, atunci când oricare dintre cele două tipuri de plângeri penale este depusă la parchet, aceasta primește un număr unic de înregistrare a plângerii, cunoscut sub denumirea *arithmós vivlíou minýseon* - utilizându-se termenul *minýsi*].

De asemenea, puteți solicita unei alte persoane să denunțe infracțiunea în numele dumneavoastră. În acest caz, trebuie să semnați o declarație scrisă (*dílosi* sau *exousiodótisi*), indicând persoana care urmează să depună plângerea în numele dumneavoastră. Această declarație nu se prezintă într-o formă standardizată, dar trebuie semnată în fața unui funcționar al unei autorități guvernamentale centrale sau locale ori în fața unui avocat (inclusiv în fața propriului dumneavoastră avocat, dacă aveți deja unul), care vă vor autentifica semnătura. Persoana care denunță infracțiunea în numele dumneavoastră poate fi un avocat sau o altă persoană în care aveți încredere. Atunci când procedura penală în cauză impune formularea unei plângeri penale de către victimă, iar victima a decedat, dreptul de a depune plângerea revine soțului supraviețuitor și copiilor victimei sau părinților acestora [articolul 118 alineatul (4) din Codul de procedură penală (*Kódikas Poinikís Dikonomías* - denumit în continuare „KPD”)]. În cazul în care victima a decedat ca urmare a infracțiunii, aceste persoane pot, de asemenea, să se constituie parte civilă cu drepturi depline în cadrul procedurii penale și să solicite despăgubiri pentru durerea și suferința care le-au fost provocate.

Puteți denunța o infracțiune fie oral, fie în scris. Dacă alegeți să denunțați o infracțiune oral, funcționarul care primește plângerea va întocmi un raport în care va consemna plângerea dumneavoastră.

Trebuie să plătiți o taxă pentru a vă depune plângerea; quantumul taxei este ajustat periodic printr-o decizie comună a ministrului de finanțe și a ministrului justiției, transparenței și drepturilor omului. În situații excepționale, veți putea plăti taxa după depunerea plângerii, dar, în orice caz, trebuie să faceți acest lucru în termen de 3 zile. În cazul în care nu plătiți taxa, plângerea dumneavoastră va fi respinsă ca inadmisibilă. Nu este obligatoriu să plătiți taxa dacă aveți dreptul la asistență judiciară. Nu sunteți obligat să plătiți taxa în cazul în care sunteți victima unei infracțiuni contra libertății sexuale sau a exploatarei financiare a vieții sexuale, a violenței domestice sau a discriminării pe criterii de rasă [articolele 81A și 361B din Codul penal (*Poinikós Kódikas* - denumit în continuare „PK”)] sau în cazul în care a existat o încălcare a egalității de tratament [articolul 46 alineatul (2) din KPD)].

În cazul infracțiunilor care pot fi urmărite penal la inițiativa autorităților, indiferent dacă victima a cerut sau nu a cerut acest lucru, nu există termene pentru denunțarea infracțiunii, cu excepția cazului infracțiunilor de gravitate medie (*plimmelímata*), care se prescriu după 5 ani. Cu toate acestea, în anumite cazuri, infracțiunea nu poate fi urmărită penal decât în cazul în care victima care a suferit un prejudiciu din cauza acesteia solicită începerea procedurii penale. În aceste situații, trebuie să depuneți o plângere penală (*énklisi*) în termen de 3 luni de la data la care ați luat cunoștință de infracțiune și de identitatea autorului infracțiunii (în cazul în care știți cine este autorul infracțiunii).

Nu există niciun formular standard pe care să îl puteți folosi pentru depunerea unei plângeri.

Plângerea dumneavoastră trebuie să includă următoarele informații:

- datele dumneavoastră de identificare complete;
- autorul infracțiunii și datele de contact ale acestuia, dacă le cunoașteți;
- o descriere detaliată a faptelor;
- orice documente justificative disponibile care să susțină plângerea dumneavoastră;
- orice martori a căror examinare o sugerați;
- datele avocatului dumneavoastră, dacă ați numit un astfel de avocat.

În cazul în care nu înțelegeți sau nu vorbiți limba greacă, puteți depune o plângere penală într-o limbă pe care o înțelegeți sau puteți să primiți asistența lingvistică necesară, în toate cazurile în conformitate cu termenele și condițiile prevăzute în Codul de procedură penală sau în oricare alte legi penale speciale. Puteți solicita traducerea gratuită a documentului [*articolul 58 din Legea nr. 4478/2017 privind drepturile victimelor în momentul formulării unei plângeri (articolul 5 din Directiva 2012/29/UE)*].

Cum pot afla ce se întâmplă în dosarul referitor la infracțiunea pe care am denunțat-o?

Atunci când se depune o plângere penală, i se atribuie un număr unic de înregistrare a plângerii. Acest număr vă permite să urmăriți evoluția cauzei dumneavoastră, cu ajutorul registrului ținut de parchet sau de biroul de plângeri responsabil. De asemenea, puteți să solicitați și să obțineți un certificat privind progresul cauzei (*pistopoiitikó poreías*), care indică stadiul actual al procedurii.

În cazul în care cauza intră în competența Tribunalului de Primă Instanță din Atena (*Protodikeío Athinón*), avocatul dumneavoastră poate urmări evoluția cauzei – atunci când aceasta ajunge în instanță – pe site-ul web al [Baroului din Atena](#) (*Dikigorikós Sýllogos Athinón*). Această opțiune nu este disponibilă pentru victime, întrucât este necesar să se utilizeze acreditări.

Am dreptul la asistență judiciară (în timpul cercetării sau al procesului)? În ce condiții?

În timpul procesului, puteți avea un avocat, însă trebuie să plătiți pentru serviciile sale.

În cazul în care veniturile dumneavoastră familiale anuale sunt mai mici de două treimi din venitul personal minim anual definit în contractul colectiv de muncă general la nivel național, vi se va pune la dispoziție un avocat în mod gratuit, care va întocmi și va depune o plângere penală și vă va reprezenta în calitate de parte civilă în toate fazele procedurii, cu condiția să fiți victima uneia dintre următoarele infracțiuni: tortură sau o altă infracțiune împotriva demnității umane [articolul 137 literele (A) și (B) din Codul penal]; discriminare sau inegalitate de tratament, o infracțiune împotriva vieții, a libertății personale sau a libertății sexuale; exploatarea financiară a vieții sexuale; infracțiune contra patrimoniului sau contra drepturilor de proprietate; vătămare corporală; sau o infracțiune legată de căsătorie sau de familie. Infracțiunea trebuie să fie o infracțiune gravă (*kakoúrgima*) sau o infracțiune de gravitate medie (*plimmélíma*) care intră în competența curților cu magistrați formate din trei membri (*trimelούς plimmeleiodikeío*) și care atrage o pedeapsă minimă de 6 luni de închisoare [Legea nr. 3226/2004 (Monitorul Oficial, seria I, nr. 24, 4.2.2004), astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 4274/2014 și Legea nr. 4689/2020]. Persoana care evaluează cererea dumneavoastră de asistență judiciară într-o cauză penală este președintele completului de judecată al instanței pe rolul căreia cauza este pendinte sau în fața căreia urmează să fie introdusă o cale de atac.

Avocatul care vă reprezintă vă va ajuta să pregătiți și să prezentați documentația necesară pentru a vă putea constitui parte civilă în procedură și vă va oferi asistență pe tot parcursul procedurii.

Dacă cercetările au fost finalizate și cazul nu a fost înaintat instanței, pot să introduc o cale de atac?

În cazul în care procurorul de pe lângă curtea magistraților (*eisangeléas plimmeleiodikón*) emite un ordin de respingere a plângerii dumneavoastră întrucât este lipsită de temei juridic, este în mod vădit neîntemeiată sau nu

poate fi evaluată de către o instanță, puteți contesta acest ordin în fața procurorului responsabil de pe lângă curtea de apel (*eisangeléas efetón*) (articolele 47 și 48 din KPD) în termen de 3 luni de la data ordinului – acest termen nu poate fi prelungit pentru niciun motiv. Pentru a contesta ordinul, va trebui să plătiți o taxă, care vă va fi rambursată în cazul în care procurorul admite contestația dumneavoastră.

Pot să mă implic în proces?

Puteți participa la proces numai dacă sunteți parte civilă (*politikó enágon*) care solicită instanței despăgubiri pentru prejudicii patrimoniale sau morale sau pentru durerea și suferința provocate de săvârșirea infracțiunii. Puteți solicita să vă constituiți parte civilă în procedura penală formulând o cerere în acest sens în fața procurorului competent, fie în cadrul plângerii dumneavoastră penale, fie într-un document separat, până la sfârșitul cercetării anterioare judecătii (articolul 308 din KPD), personal sau prin intermediul unui avocat care deține o împuternicire generală sau specială în acest sens. Cererea în materie civilă este înregistrată într-un raport însoțit de împuternicirea avocatului (articolul 83 din KPD). Dacă nu ați solicitat să fiți tratat ca parte civilă în plângerea penală, puteți să solicitați acest lucru și în fața instanței penale (articolul 82 din KPD), înainte ca instanța să înceapă evaluarea elementelor de probă.

Cererea de a vă constitui parte civilă în procedură vă va fi respinsă ca inadmisibilă dacă nu includeți o scurtă descriere a cauzei, motivele cererii și, în cazul în care nu sunteți rezident permanent în circumscripția care intră în competența teritorială a instanței, numirea unui mandatar în cadrul circumscripției menționate. Mandatarul va avea dreptul să accepte notificarea sau comunicarea tuturor documentelor sau avizelor care vă sunt adresate în calitate de parte civilă (articolul 84 din KPD). Pentru a fi audiat în calitate de parte civilă în instanța penală, trebuie să desemnați un avocat autorizat și să plătiți o taxă forfetară în favoarea statului, care acoperă întreaga procedură până în momentul pronunțării unei hotărâri care nu mai poate face obiectul unei căi de atac. Cuantumul taxei este ajustat periodic printr-o decizie comună a ministrului economiei și finanțelor și a ministrului justiției.

În calitate de parte civilă, sunteți parte la procedură, cu o serie de drepturi. Puteți participa la toate ședințele de judecată, inclusiv la ședințele care nu sunt publice, și aveți acces la toate documentele în cauză. Aveți dreptul să vă adresați instanței pentru a vă prezenta cererile și puteți, de asemenea, să prezentați observații după ce un martor a fost examinat ori să prezentați concluzii sau să furnizați explicații cu privire la orice mărturie depusă sau elemente de probă prezentate (articolul 358 din KPD). Puteți adresa întrebări, prin intermediul avocatului dumneavoastră, autorului infracțiunii, martorilor și celorlalți participanți (de exemplu, experților tehnici numiți în cauză). Vi se va solicita să depuneți mărturie în calitate de martor (deși nu sub jurământ) și puteți, de asemenea, să propuneți martori, cu condiția ca instanța să fie notificată cu privire la acest lucru în timp util. Aveți dreptul să solicitați suspendarea ședinței sau înlocuirea unui judecător.

În orice caz, ca victimă, puteți fi convocat de instanță în calitate de martor. În acest caz, sunteți obligat să vă prezentați în instanță. Atunci când sunteți examinat ca martor, veți avea posibilitatea de a explica instanței faptele constitutive ale infracțiunii. De asemenea, judecătorul poate să vă adreseze o serie de întrebări suplimentare.

Care este rolul meu oficial în sistemul de justiție? De exemplu, sunt considerat sau pot să aleg să fiu: victimă, martor, parte civilă sau acuzator privat? Care sunt drepturile și obligațiile care îmi revin în această calitate?

Puteți alege să participați la procedura penală în calitate de parte civilă, ceea ce vă face parte la întreaga procedură, cu drepturi procedurale substanțiale, sau să depuneți mărturie în calitate de martor principal, având în vedere că procedura penală se desfășoară, în special, ca urmare a infracțiunii săvârșite împotriva dumneavoastră. Conceptul de acuzator privat nu există în sistemul judiciar elen.

Pot face declarații sau depune mărturie pe parcursul procesului? În ce condiții?

Puteți prezenta documente, care vor fi citite în instanță (articolul 364 din KPD) și care vor fi incluse în dosar și puteți de asemenea să convocați martori și să informați instanța în consecință [articolul 326 alineatul (2-1) din KPD].

Ce informații voi primi pe parcursul procesului?

Puteți participa la ședințele publice pe tot parcursul procedurii, la administrarea probelor, la prezentarea memoriului în apărare al inculpatului, la prezentarea pledoariilor avocaților și la pronunțarea hotărârii instanței.

Voi putea să am acces la dosarele instanței?

În calitate de parte civilă, aveți acces la conținutul dosarului și puteți obține copii ale hotărârii instanței.

■ Ultima actualizare: 12/06/2023

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.